

VA-och dagvattenpolicy

Bollebygds kommun

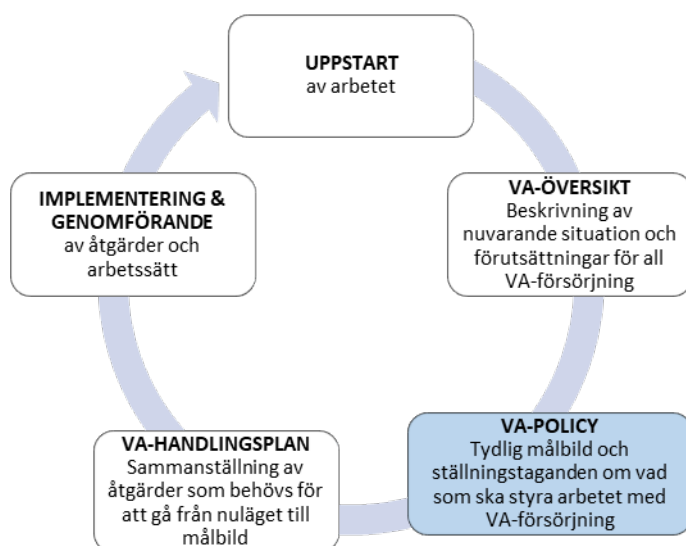
Upprättad 2021-11-02
Beslutad i samhällsbyggnadsnämnd 2021-11-15 §
Beslutad i kommunfullmäktige 2021-12-xx §
Dokumentansvarig VA-/gatuchef

1 Inledning

Bollebygds kommun har tagit fram en samling dokument som tillsammans utgör en strategisk VA-plan (VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan) med syfte att säkerställa en långsiktig strategi för hanteringen av spill-, dricks- och dagvatten inom kommunen (vidare kallat VA-försörjning). I VA-planen hanteras VA-försörjning både inom och utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Arbetet med den strategiska VA-planen följer Havs – och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2014:1) och utförs stegvis enligt figuren nedan.

VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt från den kunskap och de behov som sammanställts i VA-översikten samt utifrån resultaten från avstämningar med arbetsgruppen. VA-policyn innehåller en målbild för VA-försörjningen. För att nå målbilden och säkerställa att samtliga delar i den kommunala organisationen arbetar tillsammans behöver beslut som rör VA-försörjningen styras ytterligare med hjälp av ställningstaganden.

VA-policyn avser att vara styrande och vägledande för innehållet i VA-handlingsplanen som upprättas i nästa skede. I VA-handlingsplanen kommer åtgärdsbehovet konkretiseras tillsammans med ansvarsfördelning och tidplan för angivna åtgärder.

En viktig utgångspunkt i arbetet med VA-policyn och VA-planen som helhet är den kommunala översiktsplanen. Översiktsplanens planerade mark- och vattenanvändning samt prioriteringar ska återspeglas i VA-planen och vice versa. Översiktsplanens strategier om hur utvecklingen av kommunen bör utformas utifrån ett VA-försörjningsperspektiv har därmed varit en naturlig vägledning i arbetet. En strategi i kommunens nya översiktsplan är att bebyggelse i första hand ska tillkomma där det finns möjlighet till allmän VA-försörjning. Kommunens recipienter får inte belastas ytterligare och när mark ska bebyggas ska skyfallssituationen analyseras ur ett helhetsperspektiv. Därmed utgör VA-planen samtidigt ett viktigt underlag för översiktsplanen. Det blir bl.a tydligt vilka olika konsekvenser planerad bebyggelse får för VA-försörjningen.

VA-policyn ska revideras varje mandatperiod, helst i samband med aktualisering av översiktsplanen. Revideringen ska säkerställa att samtliga delar av policyn är aktuella och att tillkommande relevant information lyfts in.

2 Målbild

Vattnet i Bollebygd är en värdefull resurs som ska respekteras när beslut ska fattas. Därför ska en långsiktig hållbar vattenförvaltning med hänsyn till målbilden, framtida klimatförändringar och framtida samhällsutveckling tillämpas.

Hållbarhet

Robusthet

Bollebygds kommun ska ha en robust VA-försörjning som kontinuerligt anpassas till ett förändrat klimat och som samordnas med planerad bebyggelseutveckling. Den ska genomsyras av långsiktig hållbarhet där ett flergenerationsperspektiv tillämpas.

Kvalitet

Bollebygds kommun ska arbeta för att nå god status i samtliga vattenförekomster i kommunen. Sjöar och vattendrag ska präglas av ett rikt växt- och djurliv samt erbjuda goda möjligheter till rekreation.

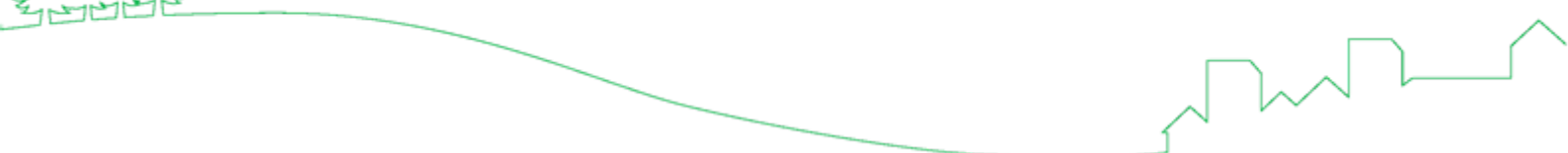
VA-försörjningen ska utvecklas, utformas och skötas så att människors hälsa säkerställs och att påverkan på miljön minimeras.

Tydlighet

VA-försörjningen ska präglas av trygghet, tydlighet och transparens. Motiv till olika beslut med koppling till VA-försörjningen samt hur den ska utformas inom kommunen ska framgå tydligt. Det ska vara lätt att göra rätt, både för politiker och tjänstepersoner samt de som bor och verkar i kommunen.

Samordning

Bollebygds kommun ska ha en väl fungerande organisation som präglas av samordning och samverkan både inom kommunen samt regionalt. Olika kompetenser nyttjas och den kompetens som krävs för att hantera nuvarande och framtida utmaningar värnas.

3 Ställningstaganden

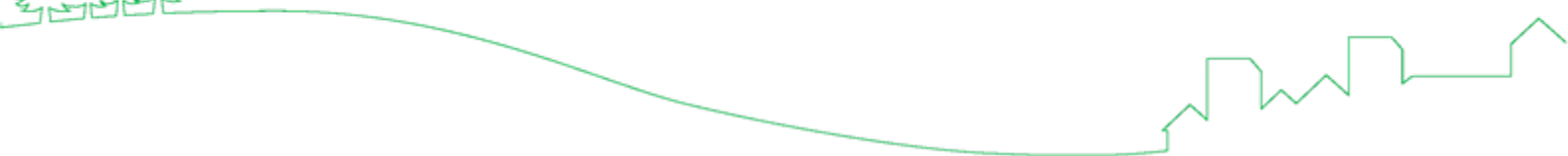
Ställningstaganden kring kommunens VA-försörjning presenteras gruppvis, utan rangordning och följer strukturen i VA-översikten. I VA-översikten finns mer information om de behov och utmaningar som ligger till grund för dessa ställningstaganden.

3.1 Övergripande

1. Det ska finnas en långsiktig plan för kommunens VA-försörjning som är samordnad med kommunens övriga strategiska dokument. De strategiska dokumenten ska uppdateras kontinuerligt och fungera som verktyg för kommunikation och samarbete såväl inom den kommunala organisationen som med medborgarna. Kontinuerlig kunskapsåterföring ska vara en naturlig del av processen.
2. I VA-utbyggnadsplanen ska samtliga områden med samlad/sammanhållen bebyggelse i kommunen klassas utifrån behovet av allmän VA-försörjning med avseende på miljö- och hälsoskyddsaspekter samt samhällets utveckling. Områdena ska delas in i följande klasser: allmänt VA-område, VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Det ska vara tydligt för både tjänstepersoner och allmänhet vad klassningarna innebär.
3. Klimatförändringarnas effekter ska begränsas genom att anpassa planering och hantering av VA-försörjning till ett förändrat klimat.
4. VA-försörjningen ska anpassas och planeras med hänsyn till recipienters status och andra naturvärden.
5. Det ska finnas en långsiktig plan för drift och underhåll samt förnyelse för att upprätthålla och förbättra de allmänna VA-anläggningarnas status samt säkerheten i och omkring dem.
6. VA-försörjningen ska präglas av en enhetsövergripande arbetsprocess med en tydlig ansvarsfördelning. Kommunen ska säkerställa att såväl ekonomiska som personella resurser finns för att kunna arbeta enligt VA-planens målbild, ställningstaganden och genomföra nödvändiga åtgärder. Berörda tjänstepersoner och politiker ska erhålla den kompetensutveckling som behövs för att uppnå detta.
7. Det ska finnas tydliga och trygga vägar för kommunikation och samarbete kring frågor som rör VA-försörjningen, både inom den kommunala organisationen samt med allmänheten. Kommunen ska verka för ökad medvetenhet hos invånarna i frågor som rör hållbar VA-försörjning, för både allmän och enskild.
8. En god VA-försörjning ska vid behov och möjlighet säkerställas genom regional samverkan.

3.2 Allmän dricksvattenförsörjning

9. En långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning, inklusive reservvattenförsörjning, ska säkerställas och samordnas med planerad samhällsutveckling.
10. Allmänna dricksvattentäkter och reservvattentäkter ska ha ett fullgott vattenskydd som säkerställer råvattenkvalitet och -kvantitet.
11. Vattenförluster i det allmänna dricksvattennätet ska hållas på en långsiktigt hållbar nivå med hänsyn till både miljö och ekonomi.
12. Arbete för att skydda den allmänna dricksvattenförsörjningen från sabotage ska genomföras kontinuerligt.

3.3 Allmän spillvattenförsörjning

13. Det ska finnas en långsiktig plan för den allmänna spillvattenhanteringen som tar höjd för framtida krav och planerad bebyggelseutveckling.
14. Andelen tillskottsvatten i det allmänna spillvattennätet ska hållas på en långsiktigt hållbar nivå med hänsyn till både miljö och ekonomi.
15. Bräddning från allmänna avloppsanläggningar ska undvikas, framförallt till recipienter som är känsliga för näringsbelastning.
16. Det ska finnas en långsiktigt hållbar och kretsloppsanpassad hantering av slamfraktionen från allmänna avloppsanläggningar.

3.4 Enskild VA-försörjning

17. Byggnation på landsbygden ska beakta säkerställande av en långsiktigt hållbar VA-försörjning, med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi.
18. Inför beslut om planbesked och förhandsbesked ska förutsättningarna för framtida VA-försörjning utredas. Det ska vara tydligt om det finns förutsättningar för och möjlighet till allmän eller enskild VA-försörjning.
19. Statusen på enskilda avloppsanläggningar ska vara känd av berörda fastighetsägare och tillsynsmyndigheten.
20. Det ska finnas tillräckliga personella och ekonomiska resurser för tillsyn av enskilda avlopp. Tillsyn av enskilda avloppsanläggningar ska beakta områdets klassning enligt VA-utbyggnadsplanen samt recipientens känslighet.

3.5 Dagvatten och skyfall

21. En klimatanpassad och långsiktigt hållbar dagvatten- och skyfallshantering ska eftersträvas vid all planering för befintlig och framtida bebyggelse.
22. Dagvatten- och skyfallshanteringen ska utredas kontinuerligt och plats för detta ska avsättas i samtliga skeden i samhällsbyggnadsprocessen, från tidiga skeden till genomförande och drift.
23. Lokala förutsättningar som låglänta stråk och grönområden ska nyttjas för öppen avledning, fördröjning och skyfallsstråk för att minimera översvämningsrisk.
24. Låglänta och instängda områden ska undvika att bebyggas. I annat fall ska översvämningsrisker styras till de platser där de gör minst skada och övriga skyddsåtgärder ska vidtas.
25. Krav på rening och fördröjning ska ställas utifrån dagvattnets föroreningsgrad och känsligheten hos mottagande recipient.
26. Dagvatten ska renas och fördröjas så nära källan som möjligt.
27. Dagvattenanläggningar ska ses som en estetisk och ekologisk resurs. I första hand prioriteras öppna och gröna lösningar som berikar bebyggelsemiljön med olika ekosystemtjänster. Utformningen ska vara tilltalande och säker samt ekonomiskt hållbar sett ur ett långsiktigt driftsperspektiv. Kreativa lösningar uppmuntras.
28. Vid ny- och större ombyggnationer ska, utifrån dagvattenssynpunkt, medvetna och motiverade materialval göras och andelen hårdgjorda ytor ska begränsas.

